

VECKOBLADET

Nr 2 i webbform

080125

Tips från Kulturcentralen

Groovy! JazzAttacks Kaxiga, sprudlande och glädjefyllda grooves!, på Jeriko 25 januari. Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3900>

Wildbirds & Peacedrums

En hyllning till experimentet, på Jeriko 29 Januari Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3901>

Gunnel Mauritzon Band

Strålande folksång med en doft av jazz, på Jeriko 30 januari Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3916>

Palladium Baroque-festival för tidig musik under helgen 25-27 januari. Palladium **En**



Historisk Modeshow På Palladium 27 januari kl 15.00 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3824>

Ensemble Zefiro under ledning av Alfredo Bernadini På Palladium 26 januari 19.30 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3823>

Jaap ter Linden På Palladium 26 januari 22.00 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3821>

Ovidius Metamorfoser med studerande från Musikhögskolan i Malmö under ledning av Peter Spissky På Palladium 25 januari 22.00 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3820>

Sirena (Danmark) Familjekonsert På Palladium 26 januari 15.00 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3822>

Öppningskonsert med Svanholm Singers, Skånes Dansteater & Ensemble Mare Balticum På Palladium 25 januari 19.30 Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3819>



Teaterfestival/22 DAGAR

Teaterhögskolan på Bryggeriteatern 28 jan-10 feb
Läs mer på <http://kulturcentralen.nu/i/?3979>

Teaterhögskolan har premiär för De Nya
KUNG OIIPUS

NATTEN FÖRE SKOGARNA

PANIK, PANIK KOM INTE HIT!

SWEDEN TM

TEMA: DÖ(D)

ÖGONSVARTA



WSF Global Day of Action 26 januari

www.wsf2008.net

Global day of action and mobilization är en dag för global samling för en mer rättvis, hållbar och demokratisk värld. Vi uppmärksammar att European Social Forum kommer till Malmö den 17-21 september.

Kl 14:00 (prick), Triangeln, Malmö

Vi kommer att bilda ett mänskligt nätverk genom att vi tar våra kompisar i handen och länkar upp med andra medan vi rör oss mot Triangelns mitt (torget vid fontänen).

Obs!!! för att kunna genomföra vår aktion är det viktigt att du är vid Triangeln prick kl 14:00 och sätter igång aktionen precis då!!

Sedan är alla välkomna till Kvarnby/Röda Huset!

Kl 14.30 - 17 på Kvarnby Fhsk/Röda Huset, Industrigatan 4, Malmö

14.30 Fika

15.00 Malmö möter ESF - vad innebär det?

- Hur gör vi ESF till en angelägenhet för alla Malmö-bor?
- Hur presenterar vi Malmö för våra internationella gäster?
- Är det möjligt för ett gäng Malmö-organisationer att forma en gemensam Malmö-appell?
- Hur kan vi Malmö/Skåne-organisationer samarbeta?

Vi visar även filmen Studiecirkeln och forumet: Det senaste världsförbundet i Kenya samlade 75 000 deltagare och satte Afrikas sociala rörelser på den politiska kartan. Inför forumet arrangerades ABF-studiecirkel på många orter och över hundra personer åkte tillsammans till Nairobi. Filmen följer studiecirkeldeltagare från Malmö, Lund, Stockholm och Ludvika. Frågor som berörs är själva forumidéen, forumet och studiecirkeln som förberedelse inför resan. 22 minuter.

World Social Forum 2008

Mot nyliberal globalisering, krig, patriarkatet, rasism, kolonialism och miljökatastrofer

EN ANNAN VÄRLD ÄR MÖJLIG!

Arrangörer: *ESF Norden 2008 och ABF Malmö*



Mot utförsäljningen av statliga bolag

Vill du att våra tillgångar reas ut till underpris?

Stoppautförsäljningen.nu! är en politiskt obunden kampanj vars syfte är att samla in tillräckligt många namnunderskrifter för att få regeringen att ställa in den planerade utförsäljningen, tills dess att man har presenterat en kortsiktig och långsiktig konsekvensanalys för svenska folket att ta ställning till.

Länk till [hemsidan](#)

Sprid länken och engagera er!

På två ben i klimatfrågan

Pär Nuder har fått sparken. Det lär ha varit på gång länge, men vi vill gärna tro att droppen var den hårda kritik som riktades mot honom i förra VB.

Men det är klart att det finns flera faktorer bakom ett sånt beslut. De senaste dagarnas stora händelse är ju EU:s beslut om reduktion av växthusgaser och dess konsekvenser för Sverige. Från socialdemokraterna har bland annat Mona Sahlin, Lena Hallengren och Thomas Östros uttalat sej men jag har inte sett något från Nuder. Jag kan tänka mej att han inte hade varit alltför lycklig över tanken att finansminister behöva medverka till den nedskärning av de svenska utsläppen med 32 procent, nästan en fördubbling av de 17 som EU-kommissionen föreslår för Sveriges del, vilket de tre oppositionspartierna gemensamt förespråkar.

Missförstå mej inte! Jag delar kritiken från Svenska Naturskyddsföreningen och Greenpeace och andra mot EU för dess otillräckliga mål, som ligger under vad man talade om på Bali, och mot den fega borgerliga regeringen. Jag tycker det är utmärkt att mp och v har fått med s på 32-procentsmålet. Dock är jag rädd för att målet inte betyder särskilt mycket. Jag tror att Mona Sahlin gick med på det därför att hon, i motsats till Nuder, inte fattar konsekvenserna.

En anmärkning: Det snurrar olika år och procent i debatten. Ena gången används 1990 som basår och det är räknat därifrån som utsläppen ska ner med 40 procent till 2020. 8 procent är redan avklarade vilket gör att 32 återstår. Den 17-procentiga minskningen har 2005 som basår. Hur läget är just nu vet jag inte, men en tidningsnotis i veckan berättade att utsläppen från den svenska vägtrafiken hade ökat med 2 procent från 2006 till 2007, och trafiken står för 31 procent av de totala växthusgaserna. Det tyder på att 2006 och 2007 sannolikt är förlorade år och att vi ska ner med kanske 19 procent enligt EU:s och regeringens sätt att räkna. Det blir 1,5 procent om året, med start 2008. Fan tro't.

Är mp att lita på?

Jag misstänker att inte heller alla miljö- och vänsterpartister fattar vad detta innebär. I alla fall kan man märka vissa slitningar hos mp. I höstas gick Peter Eriksson och Karin Svensson Smith ut i Göteborgs-Posten och krävde att flyget Stockholm–Göteborg skulle läggas ner sen järnvägen på sträckan hade rustats upp. Det kom förstås kritik, och då förnekade de båda författarna vad de just hade skrivit. Likaså svävar mp nu på målet när det gäller kravet på avveckling av inrikesflyget söder om Sundsvall.

Snabbaste tåget Stockholm–Malmö tar 4.09, motsvarande X2000 Stockholm–Sundsvall behöver bara 3.30. Ändå ska man få fortsätta att flyga från Sundsvall. Jag kan inte tolka det annorlunda än att mp fortsätter det daltande med Norrland som är en så trist tradition i svensk politik.

Det är en tendens som man fruktar ska förstärkas när nu Thomas Östros blir den i praktiken tyngsta socialdemokraten. Han är som bekant från Tornedalen.

Stalins recept

Jag är inte säker på att jag själv fattar var det innebär att skära ner utsläppen ens med 17 procent. De 8 procent som klarats av på sexton år sen 1990 är den lättaste biten och betydde i första hand att vi avvecklade villaoljan. Det blir svårare i fortsättningen.

En kvalificerad gissning är att parti efter parti kommer att ansluta sej till Jan Björklunds linje att bygga ut kärnkraften. Men oavsett andra invändningar bör man inse att det tar minst sex år från ett beslut tills reaktorn står där och strålar. När det gäller att få fram miljödiesel ur skogsråvara säger experterna att det behövs fem år för en fullskalig marknadsintroduktion. De svenska personbilar som köptes 2007 släppte i snitt ut 160 gram koldioxid per kilometer, och de har en förväntad medellivslängd av 16 år. Myten om etanolen har Erik Kågström punkterat här i VB.

Solen kan vi glömma (hur var det: 40 minuter solsken i Växjö under december?). För vindkraften börjar det lossna men är långa hos tillverkarna, och så blåser det som bekant inte alltid. Då behövs det annan toppkraft att snabbt sätta in. Fossilbränsle är utesluten och kärnkraft lämpar sej inte för sånt. Återstår vattenkraft.

Jag tror att vi måste offra en och helst två av de fyra hittills fredade norrländska älvarna och höjer en röst för Kalix- eller/och Torneälven, trots att jag kan vänta mej kritik från Lars-Anders Jönsson med hans relationer till Täreändö. Gärna en återupplivning av 1950-talets Atlantprojekt, som gick ut på att tömma ut Torne träsk bakvägen, till Rombaksbotn. Detta att vända floder är ett projekt som förknippas med Josef Stalin, men det behöver inte vara helt fel för det.

Politiska dimensioner

Det blir dock ingen lätt politisk fajt att ta. Och det blir mer av den sorten. Nu ska bensinskatten höjas för klimatets skull. Då lär det bli muller från glesbygden, och inte minst från lågutbildade män som är stora bensinslukare. Minns ni vilket parti som var starkt överrepresenterat i den kategorin 2006? Just det.

Det bäddas alltså för missnöjespartier. Missunnar vi verkligen en hederlig jobbare att resa till Thailand och därmed få se solen mer än åtti sekunder om dagen under en vintermånad, trots att planets utsläpp motsvarar två års sparkvot? Eller en hederlig akademiker – detta sagt med anledning av att Mats Olsson (v) nyss har kommit hem från en solresa till Sydostasien. Är det då inte lite tarvligt att ge sej på den enskilda resenären? Borde inte just socialister inse att de är strukturella åtgärder som behövs, inte individuella nålstick?

Ja och nej. Själv började jag byta till snällampor efter att ha läst Aron Etzlers lidelsefulla plädering för dem i Flamman. Det är just såna åtgärder som kräver beslut och handling av individen, i det fallet av ett par miljoner sådana. Jag tror att vi måste gå på båda benen i klimatfrågan, både ställa strukturella krav och påverka den enskilda energikonsumenten, köttätaren etc.

VB tar gärna emot tips om andra som inte lever som de borde.

Gr

Kristidender VIII: Ojämlighetens konsekvenser

Det som började med bolånekrisen i USA ser ut att leda till recession. Nu skyller man bland annat på amerikanska centralbankens förra chef Alan Greenspan vars lågräntepolitik har lett till lättsinniga lånebestämmelser. I själva verket torde orsaken till krisen vara att den amerikanska medelklassen har för låga inkomster efter decennier av lönestagnation. För att ändå höja sin konsumtionsstandard har man skuldsatt sig, belånat sina bostäder och handlat med kreditkort. Det finns en gräns för hur länge man kan hålla på med det och den gränsen

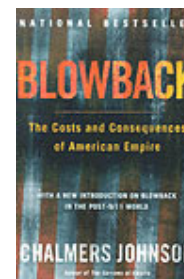
tycks nu vara nådd. Starkt bidragande till den dystra situationen torde också vara ett strukturellt fel i den globala ekonomin - obalans mellan utbud och efterfrågan. Den franske historikern och demografen Emmanuel Todd har tagit upp detta problem i sin bok "Låtsasimperiet" (1). Det är roligt att läsa Todd därför att han tar ut svängarna ordentligt. Fast man studsar inför generaliserande utsagor som "den amerikanska kvinnan är kastrerande och hotfull, lika skrämmande för europeiska män som de allsmäktiga arabiska männen är skrämmande för europeiska kvinnor" eller "tyskar är till sin natur ett lydigt folk som böjer sig för den starkare". Många av Todds slutsatser får man ta med en nypa salt, men man skall nog inte underskatta en person som tidigt förutsade sovjetkommunismen sammanbrott. I strid med myten om Homo Sovjeticus hävdade han att det på grund av den sjunkande nativiteten i Sovjetunionen sannolikt skulle komma fram helt normala ryssar med goda möjligheter att vända kommunismen över ända.



Beträffande problemen med den globala ekonomin skriver Todd: "Liberaliseringen av handelsutbytena har, helt i enlighet med den ekonomiska teorin, lett till en ökning av ojämlikheten på global nivå. Den har en benägenhet att i varje land införa de inkomstklyftor som gäller i världen i övrigt. Överallt har den internationella konkurrensen fått lönerna att stagnera och vinsterna att skjuta i höjden. De krympande lönerna till följd av frihandeln aktualiserar på nytt kapitalismens traditionella dilemma, vilket vi finner överallt i världen: om lönerna pressas nedåt blir inte efterfrågan tillräckligt stor för att suga upp det ökade utbudet. Detta triviala faktum[s] ... giltighet erkänns i dag fullt ut av icke-konformistiska amerikanska ekonomer."

"Om ekonomerna inom USA:s ekonomiska etablissemang i allmänhet erkänner att ojämlikheterna växer som ett resultat av frihandeln, är däremot efterfrågans stagnation ett tabubelagt ämne, även för falska antikonformister som Paul Krugman. Den som nämner denna effekt av globaliseringen bryter med den etablerade ordningen och bara verkliga rebeller är villiga att ta en sådan risk."

Till "rebellerna" räknar Todd Chalmers Johnson (2) och Joseph Stiglitz (3). Den sistnämnde har i ett senare arbete (4) med den hoppningivande titeln "Making Globalization Work" åter tagit upp problemen med efterfrågan i världen – "global aggregate demand". Stiglitz anser dessutom att det är olyckligt att världens reservvaluta är knuten till ett enskilt lands valuta – dollarn.



Kapitalreserv

Världens länder behöver en kapitalreserv för att skydda det egna landets valuta mot spekulativa attacker. Reserverna hålls i allmänhet i dollar men alltfler regeringar börjar diversifiera sitt valutainnehav och komplettera med euro eller yen för att skydda sig mot ett dollarfall. Den vanligaste formen av valutareserv är amerikanska statspapper. Det betyder att omvärldens regeringar lånar pengar till USA mot låg ränta – 1-2%. Det är pengar som hade kunnat användas till konsumtion eller investeringar i de egna länderna och därmed också förbättra den inhemska efterfrågan. Pengarna används av USA-administrationen till att finansiera underskotten, krigföring och till exempel de stora skattesänkningarna 1981 och 2001. En del pengar går via bankerna som lån till privatpersoner som därmed får möjlighet att konsumera mer än de producerar och därmed hålla uppe efterfrågan på världsmarknaden. Så skulle det kunna fortsätta så länge som omvärlden ökar sitt reservkapital med dollar eller amerikanska statspapper. Vad som nu hänt är att efterfrågan sviktar på hemmamarknaden i USA på grund av att det blivit svårare att höja eller vidmakthålla sin levnadsstandard lånevägen.

Stiglitz har tre alternativa förslag till hur i-länderna kan agera för att möta globaliseringens utmaningar. Ett sätt är att inte göra någonting utan låta marknadens osynliga hand styra utvecklingen. Det menar Stiglitz inte skulle fungera i USA eller Europa. Ett annat sätt är att

USA och EU använder sin gemensamma ekonomiska styrka och inför spelregler som ensidigt gynnar de egna länderna. Stiglitz anser att det alternativet både är moraliskt förkastligt och ekonomiskt och politiskt ogenomförbart. Återstår att acceptera globaliseringen, men ändra reglerna så att den fungerar.

När det gäller den ekonomiska ojämlikheten i i-länderna anser Stiglitz att det inte räcker med att utbilda arbetskraften och hoppas på mera kvalificerade och välavlönade jobb. Det vill också till starkare sociala skyddsnät och progressiv beskattning som möjliggör transfereringar och därmed jämnare ekonomisk fördelning. Hur detta skall bli möjligt säger Stiglitz inte mycket om. Inte ens i USA torde man kunna införa ökad progressivitet i beskattningen utan att det leder till kapitalflykt. Förespeglningar om höjd bolagsskatt och marginalskatter för direktörer på kanske 80-90% som under 60- och 70-talen skulle nog inte medföra några strömhopp av företag till USA. Möjligen om man genomför den typ av regleringar som Gomory och Baumol föreslagit (5). Men då kan man inte längre tala om frihandel, och frihandel vill Stiglitz ha kvar. Globaliseringen har trots sina brister lett till ett enormt ekonomiskt uppsving i världen med en ökning av global BNP med 4% om året under 2000-talet, och en minskning av antalet fattiga och ökat välstånd för miljoner människor.

För Stiglitz måste lösningen bli att överstatliga institutioner får maktresurser att genomföra regleringar med social rättvisa som främsta mål och med särskild hänsyn till utvecklingsländernas behov. Hans förslag på det området är varken tydliga eller övertygande. Där ingår i varje fall inrättandet av en global reservvaluta, något i stil med Keynes "Bancor".

"Decoupling"

När den amerikanska importen krymper kommer sanningens minut för den övriga världen. Skall den globala efterfrågan räcka till för både omvärldens produktion och en ökad export från USA, en sannolik följd av den billigare dollarn? En del tror på något som kallas "decoupling", att övriga länder skall kunna "koppla ur" beroendet av amerikanernas överkonsumtion. Andra är skeptiska. Bland pessimisterna finns tunga namn som Stephen Roach från finansföretaget Morgan Stanley, nobelpristagaren Joseph Stiglitz, finansmannen Georg Soros och ekonomiprofessorn Nouriel Roubini, alla deltagare vid nu pågående "Världsekonometiskt forum" i Davos. Roubini säger: "USA står inför en recession över minst fyra kvartal. Eftersom det inte finns tillräckligt många köpstarka konsumenter i andra länder blir nedgången global" (6).

För en socialist är det naturligtvis tilltalande om ökad ekonomisk jämlikhet är en förutsättning för att världens ekonomi skall fungera. Det kan vara bra att den hypotesen i åtanke när man följer den framtida ekonomiska utvecklingen.

I kommande nummer bland annat – marknadskapitalism utan kapitalister

Erik Kågström

- (1) Emmanuel Todd 2002 "Låtsasimperiet"
- (2) Chalmers Johnson 2000 "Blow Back: The Costs and Consequences of American Empire"
- (3) Joseph Stiglitz 2002 "Globalization and Its Discontents"
- (4) Joseph Stiglitz 2006 "Making Globalization Work"
- (5) Erik Kågström "Kristidender VII" VB
- (5) Niklas Ekdal "Fiaskot är föräldralöst" DN 080124

Klimathotet angår inte Lund stor majoritet säger ja till ökad biltrafik på Väster

Ett förslag till detaljplan vars syfte är att främja biltrafiken till Mobilia och det s k Nova Lund är nu ute på remiss. Tekniska nämndens majoritet instämmer: mera biltrafik är inga problem!

Byggnadsnämnden vill ha en cirkulationsplats vid infarten till Nova Lund från Fjelievägen och till Mobilia. Detta för att öka framkomligheten för bilar. Man föreslår också en gång- och cykeltunnel under Fjelievägen mellan Mobiliaområdet och Nova Lund. Gång- och cykeltrafiken är nämligen ett hinder för bilisterna, som i varje fall under stundom tvingas ta viss hänsyn till dessa trafikantkategorier.

Förslaget fanns på dagordningen vid veckans sammanträde med Tekniska nämnden. Tjänstemännen föreslog att planförslaget skulle bifallas. Demokratisk Vänster ville i stället att nämndens i stället skulle yttra följande:

Yrkande från Demokratisk Vänster:

Tekniska nämnden föreslås besluta

att avslå förslaget till detaljplan under återopande av att

- ökad trafiksäkerhet för GC-trafik som korsar Fjelievägen kan åstadkommas med betydligt billigare och enklare åtgärder än en GC-tunnel, t.ex. genom att säkra en högsta hastighet på 30 km/tim för motorfordonstrafiken på Fjelievägen

- ökad kapacitet i vägtrafiksystemet är ägnad att alstra ytterligare biltrafik och gynnande av externhandel på bekostnad av handeln i stadsdelscentra och i stadskärnan. Ökade trafikmängder kommer även den föreslagna biltillvända snabbmatserveringen att medföra.

Ökad biltrafik står i strid med Lunds kommuns miljömål

- planeringen för området borde ta fasta på fysiska åtgärder och ekonomiska och juridiska styrmedel i syfte att minska biltrafiken, inte att stimulera till mer biltrafik och därmed ytterligare negativ miljö- och klimatpåverkan

Inget annat parti ställde upp på detta förslag till yttrande (mp deltog inte i mötet)

Vänsterpartiet ville inte ha cirkulationsplatsen, men ställde upp på att gräva ner GC-trafiken under jorden.

Det är bara att konstatera att varken växthusgaser, kväveoxider eller partiklar är ett bekymmer för borgare och socialdemokrater. Inte heller hur det går med kommersiell och annan service i stadsdelarna och i stadskärnan.

Ulf Nymark

Demokratisk Vänster i Tekniska nämnden

Blogginlägg

Det har flutit in lite kommentarer till förra veckans nummer på vår bloggsida. Eftersom det kanske inte är så lätt att hitta dom där så tar vi med dom här också.

Rätt skall vara rätt!

Kan inte låta Gunnar Stensson sprida felaktig historieskrivning opåtalat.

I kriget 1848-49 sände Sverige hjälptrupper till Danmark. De förlades till Fyn och ägnade sig huvudsakligen åt jordbruksarbete. Ett och annat äktenskap blev följden. Det var i kriget 1866, som de svenska politikerna fick kalla fötter och vägrade uppfylla den svenske kungens löften

om "tyve tusen Man og Han Selv med".

Gunnar Håkansson

Gunnar Håkanssons rättelse stämmer. Kung Oskar I skickade svensk trupp för att stöda Danmark i det första dansk-tyska kriget 1848. Men den kom för sent.

Louis de Geers regering beslöt att Sverige skulle vara neutralt under det andra dansk-tyska kriget 1864 (kungamakten dalade; Karl XV ville ingripa men ignorerades).

Danskarna stod denna gång mot en formidabel tysk övermakt under politisk ledning av Bismarck och förlorade efter nederlaget vid Dybbøl de tre hertigdömena Slesvig, Holstein och Lauenburg.

Gunnar Stensson

Nytt år?

Hej, det var roligt att få ett nytt nummer av Veckobladet. Jag är en trofast prenumerant, sedan jag första gången hittade ett ex på bokcafeet Petri vis a vis Stadsbiblioteket. De senaste 30 åren har jag bott i provinsen, men jag tycker det är roligt att följa det som sker i Lund.

Men ärligt talat vore det ännu roligare om det blev lite flera skribenter. De som skriver nu är jättebra, kloka och välformulerade, men trots allt ofta förutsägbara-. Jag ser fram emot ett spännande år med Veckobladet. Hjärtliga hälsningar, *Aase Bang*

[M. Altemark](#) har lämnat en ny kommentar till inlägget "[Högerkultur av Lucifer](#)":

Intressant. Bara en liten detalj; syndikalistiska ungdomsförbundet har aldrig haft någon ordförande, organisationen är inte uppbyggd på det sättet.

[Nordstrand](#) har lämnat en ny kommentar till inlägget "[Kulturstöd till Mana](#)":

Det kan kanske vara av intresse att veta att SKV:s tidning Vi Mänskor inte heller får stöd från kulturrådet, trots att det finns så få feministiska tidskrifter. BANG är väldigt akademiskt, men Vi Mänskor kan läsas av alla.

Men v-et i SKV är väl kanske skrämmande, trots att vi har försäkrat att SKV INTE är vänsterpartiets kvinnoförbund, men har rötter i förbundet Frisinnade Kvinnor..

Aase Bang

Eritrea

Kriget, gränsen, förtrycket, framtiden

En juniförmiddag 1998 sitter jag i ett klassrum i Örebro tillsammans med några vänner från VSE, Vänskapsföreningen Sverige – Eritrea, för att diskutera en svensk kulturvecka i Eritreas huvudstad Asmara. Signalen från en mobiltelefon stör mötet. Någon svarar, ropar sedan upprörd: - Slå på tv:n!

I möteslokalens bländande solsken flimrar plötsligt bilder av rykande ruiner. Det är den etiopiska gränsstaden Mekele som högst två timmar tidigare hade blivit bombad av eritreanskt stridsflyg. Några dödsoffer.

Vi får snart veta att Asmaras flygfält (som alla känner väl) dessförinnan bombats av etiopiska plan. Flera bilder. Lyckligtvis inga dödsoffer. Ingen av oss trodde att krig hotade, även om intermezzon vid gränsen rapporterats.

Men kriget har börjat. Vi reser hem, till Malmö, Lund, Stockholm, Göteborg, Uppsala, Umeå, i den svenska sommarkvällen utan att förstå.

Någon vecka senare evakueras all utländsk personal från Eritrea (biståndsarbetare, affärsmän, eritreanska turister) eftersom man väntar att landet omedelbart kommer att ockuperas av den etiopiska krigsmakten. Carina Iassu, under några år ordförande för

Eritreagrupperna, är en av dem. Efter att tillsammans med ett blandat sällskap européer ha väntat några timmar i hamnen i Massawa stiger hon ombord på en italiensk jagare och fraktas till Jemen.



Men Eritrea lyckas stoppa invasionen vid den bergiga gränsen i ett blodigt slag där den etiopiska armén i våg efter våg skickat fram sina soldater mot de eritreanska ställningarna. Fronten stabiliseras sedan för resten av kriget och trots ett par stormningsförsök håller Eritrea stånd. Den utländska personalen återvänder till landet.

Eritreas utrikesminister Haile Woldetensai reser till Europa för att vädja om stöd. En svart, smällkall vinterkväll håller han ett offentligt möte i Stockholm. Sida-lokalen vid Sergels torg är full. Han analyserar situationen på uttrycksfull engelska och svarar utförligt på frågor. En lång, tung man med massivt huvud. Jag får ett samtal med honom i sällskap med ambassadör Adhanom som jag känner väl sedan jag var med och bildade vänskapsföreningen Sverige-Eritrea. Haile Woldetensai håller de närmaste dagarna flera stora möten för tusentals oroliga eritreaner i aulor i Stockholms gymnasier.

En månad senare genomför den väldiga etiopiska armén krigets största offensiv vid en plats som kallas Tsorona. Anfallet pågår i tre dygn och de stupade räknas i tiotusental. Eritrea håller stånd även denna gång. Historiker betecknar slaget som det största i Afrika sedan Rommel besegrades under andra världskriget.

I maj 2000 startar en ny offensiv. Denna gång lyckas den etiopiska armén ta sig runt den eritreanska flanken. Den 19 maj ockuperas provinshuvudstaden Barentu. En miljon eritreaner (av en befolkning på cirka fyra miljoner) tvingas fly.

Kort därefter upphör striderna efter internationella påtryckningar. Fredsförhandlingar inleds i Alger. FN utser en internationell gränskommission för att fastställa gränsen mellan de båda länderna. En stor FN-styrka anländer i november 2000 för att övervaka vapenvilan.

Gränskommissionens uppdrag är ur vetenskaplig synpunkt enkelt eftersom gränsen i detalj är fastställd genom upprepade internationella överenskommelser mellan Italien och Etiopien. Den är utritad på kartor i hela världen. Gränsens dragning på marken kan däremot ifrågasättas på någon enstaka punkt. De största motsättningarna gäller den lilla staden Badme, som båda länderna gör anspråk på. De politiska komplikationerna är enorma i den spända situation som råder. Först två år senare undertecknas en gränsöverenskommelse i Alger av de båda parterna.

Under kriget slöt den stora eritreanska diasporan (mellan en halv och en miljon) solidariskt upp till hemlandets försvar och gjorde stora ekonomiska uppoffringar. Detta gällde inte minst de mellan åtta och tiotusen eritreanerna i Sverige. När vapenstilleståndet kom 2000 var lättningen enorm. Efter två år fyllda av ångest skulle äntligen den demokratiska, sociala och ekonomiska utvecklingen komma igång igen! Inte minst glädde sig vänortsföreningen i Lund som byggde skolor, genomförde ett vattenprojekt nära Mendefera och deltog i trafikplaneringen i Asmara.

Allmänna val skulle hållas i december 2001. En livlig offentlig debatt kom igång under våren. Utgångspunkten var ett demokratiskt manifest från femton ledande eritreaner. En av de femton var utrikesminister Haile Woldetensai som besökt Sverige den där kalla februariveckan två år tidigare. Eritreas avgående och tillträdande ambassadörer i Sverige Adhanom och Hebrat Berhe (som båda vid flera tillfällen besökt Lund) slöt upp kring manifestet. Den svensk-eritreanske journalisten Dawit Isaak reste till Eritrea för att medverka i en av de nya tidningar som börjat ges ut i Asmara. Den fria debatten fördes också i Eritrea Profile, den statsägda eritreanska veckotidningen.

Det var dags att äntligen förverkliga Eritreas demokratiska tradition som sträckte sina rötter till 1940-talet då Woldeab Woldemariam lade grunden med sin tidning Eritrean Weekly

Gazette, vars samtliga nummer förvaras som en nationell klenod i Asmara. Nu skulle en folkvald regering och en lagstiftande församling ta över efter de hårda åren av krig och undantagstillstånd.

Då kom 9/11 och sänkte sin slagskugga över alla andra skeenden. En global paranoia upphävde mänskliga och demokratiska rättigheter i hela världen. Dolda i mediamörkret ökade presidenter och diktatorer sin makt. Tortyr blev ett lika accepterat politiskt instrument som i nazi-Tyskland. I spetsen gick George Bush och de som "var med oss". 2001 var de många. Alla andra "var med terroristerna". Eritreas ledare Issayas Afeworki såg möjligheten. Efter någon veckas förberedelser slog hans säkerhetsstyrkor till. Oppositionspolitikerna arresterades. En av dem var utrikesminister Haile Woldetsai, som är beroende av medicin för sin diabetes. Tidningarna lades ner. Redaktionsmedlemmarna fängslades, däribland Dawit Isaak. Eritreas ambassadör i Sverige, Hebrat Berhe flydde till USA. En chockvåg drog genom det internationella eritreanska samhället. Rezene Tesfazion (som var med och grundade Eritreagruppen i Lund 1981) arrangerade en protestdemonstration i Stockholm.



Issayas Afeworki hävdade att de fängslade politikerna och journalisterna konspirerade mot Eritrea och samarbetade med fienden. Anklagelserna var omöjliga att tro på. Inga belägg framfördes någonsin. Många ansåg att han snart skulle tvingas avgå.

Men Etiopiens ledare Meles Zenawi spelade honom i händerna genom att ogiltigförklara den fredsöverenskommelse han själv nyss hade undertecknat. Han ignorerade de skarpa protesterna från FN, EU och USA. Den cirka hundratusen man starka etiopiska armén stannade kvar vid gränsen. Plötsligt hade krigsrisken ökat och många eritreaner menade att det viktigaste nu var att stå enade inför det etiopiska hotet mot Eritreas existens.

Många bedömare (däribland Eritreagrupperna) ansåg att det var omöjligt att befria de politiska fångarna så länge Etiopien vägrade erkänna gränsöverenskommelsen och hotade med krig. Förhoppningen var att Etiopien snart skulle tvingas ge vika inför det internationella trycket.

Men påtryckningarna från världssamfundet visade sig ineffektiva och världssituationen förändrades. USA som tidigare kritiserat det etiopiska avtalsbrottet började se Etiopien som en huvudbas i "kriget mot terrorismen" på Afrikas Horn.

Åren gick utan att något förändrades längs gränsen. 2007 tröttnade FN:s säkerhetsråd och den 1 december drogs den internationella övervakningsstyrkan tillbaka. Nu står de båda ländernas arméer, sammanlagt mer än hundratusen soldater, ansikte mot ansikte på ömse sidor om gränsen. Minsta gnista kan tända eld på hela fronten. Gränsen har redan blivit en grav för mer än hundratusen unga män och kvinnor. Den har också blivit den avgrund i vilken de båda ländernas mänskliga, ekonomiska och sociala resurser störtats.

Julen 2006 invaderade Etiopien med USA:s goda minne Somalia och drev bort de islamiska domstolarna som börjat skapa en sorts ordning i det krigshärjade landet.

Under det gångna året har det somaliska motståndet mot Etiopien hårdnat. En rad somaliska organisationer samlades, som jag tidigare berättat, i höstas i Asmara för att bilda en enad front mot ockupationsmakten. Eritrea stöder politiskt det somaliska motståndet och bidrar med vapen och erfarna soldater. Så fortsätter den etiopisk-eritreanska konflikten på somaliskt territorium.

Den eritreanska diasporan fylls på med nya flyktingar från Eritrea, flyktingar som flyr från den egna regimen. Kritiken mot Afeworki växer. Men många väljer att tåga eftersom de inte

vill sätta sin familj i fara och eftersom de vill/måste ha möjlighet att besöka den i Eritrea.

Idag, onsdagen den 23 januari 2008, rapporteras om en eritreansk flykting som lyckats rädda sig från att deporteras till Eritrea genom att göra våldsamt motstånd. UNHCR och Amnesty rapporterar att personer som avvisas till Eritrea utsätts för tortyr och försvinnanden. De uppmanar Sverige att omedelbart stoppa avvisningarna.

Och under hela tiden, alla de sex och ett halvt åren sedan september 2001, 2315 dagar fredagen den 25 januari i år, sitter de politiska fångarna isolerade på okända ställen i Eritrea utan hopp att någonsin bli fria. Män som kämpat i årtionden. Män med visioner av det framtida Eritrea. Det har ryktats att minst tre av dem avlidit. Hur har det gått för Haile Woldetensai? Har han fått sin diabetesmedicin eller hör han till dem som dött? När kommer Dawit Isaak som åtnjuter internationellt stöd hem? Hur lever Adhanom, Hebret Berhe, den eritreanska författningens fader professor Bereket Habte Selassie och alla de andra i sin exil i Afrika, Mellanöstern, Europa och Amerika?

Men ännu en gång har en befrielseörelse börjat organisera sig och samlas till möten och rådslag i London, Berlin och Stockholm för att förbereda kampen för ett fritt demokratiskt Eritrea. Förutsättningen är att stormakterna inte störtar Afrikas Horn i en fullständig kollaps som ödelägger Darfur, kanske Kenya, Etiopien, Eritrea och Somalia.

Texten ovan var avsedd att vara kort och koncentrerad. Nu blev den lång. Samtidigt känner jag att det kan bli nödvändigt att återkomma för att komplettera och kanske korrigera eventuella misstag.

Gunnar Stensson

Den viktigaste järnvägsinvesteringen i Skåne?

Centerpartiet har som VB tidigare informerat om, lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen där man föreslår att Lund ska sluta upp med att driva frågan om ett yttre godsspår och i stället ta upp diskussionen med Banverket om att utöka kapaciteten med flera spår genom Lund. Flera spår, även till priset av rivning av Armaturfabriken, är centerns budskap.

Kommunstyrelsen har skickat skrivelsen till Byggnadsnämnden och Tekniska nämnden för att få nämndernas synpunkter innan man tar ställning. Vid ondagens sammanträde i Tekniska nämnden förelåg ett tjänstemannaförslag för nämnden att ta ställning till. Förslaget gick, inte helt oväntat, ut på att Lund ska fortsätta driva frågan om ett yttre godsspår.

Demokratisk vänster hade förberett ett förslag till annat ställningstagande. DV:s yrkande följer nedan i sin helhet.

”Yrkande från Demokratisk Vänster angående Yttre godsspår

Jag yrkar att Tekniska nämnden beslutar:

att som yttrande över centerpartiets skrivelse beträffande yttre godsspår och fler spår genom Lund avge följande yttrande:

Skrivelsen tar upp frågan om ökad kapacitet på Södra stambanan genom Lunds tätort, en fråga som enligt Tekniska nämndens uppfattning inom en snar framtid måste få sin lösning.

I skrivelsen påpekas att ett yttre godsspår inte är någon lösning på kapacitetsproblemen av den anledningen att det aldrig kommer att komma till stånd. Tekniska nämnden instämmer i denna bedömning, samtidigt som vi dessutom vill framhålla följande:

1 Fler spår söderifrån fram till Lund C kommer med största sannolikhet att behövas även om ett yttre godsspår skulle komma till stånd.

2 Behovet av investeringar i nya spår är stort i Skåne liksom i landet i sin helhet. Sett utifrån lundaperspektiv är investeringar i spårtrafik mellan Lund-Dalby, Lund-Södra Sandby, Lund-

Staffanstorp, Lund-Björred eller en spårförbindelse direkt från Lunds norra och östra delar in mot Malmö Värnhem betydligt angelägnare än ett yttre godsspår.

Utifrån ett såväl trafikpolitiskt som klimat- och miljöpolitiskt perspektiv bedömer Tekniska nämnden sålunda att ett yttre godsspår förbi Lund måste komma långt ner på kommunens prioriteringslista för spårutbyggnad. Kommunstyrelsen bör därför i enlighet med skrivelsens förslag ta upp diskussioner med Banverket om utökad spårkapacitet genom Lund vid stationen.”

Det blev tyvärr ingen längre debatt i frågan. Centern fegade och vågade inte stödja DV:s yrkande. Inte heller vågade man stödja sitt eget förslag fullt ut. I stället yrkade man någonting i stil med att "fokus ska riktas från yttre godsspår till stambanan". Och det är ju förstås ett steg framåt jämfört med kommunens låsning för yttre godsspår - men skrivelsen från centern talar klarspråk på ett helt annat sätt.

Efter en förberedande votering ställdes förvaltningens förslag mot DV:s. Det förstnämnda förslaget segrade med förkrossande majoritet - 8 mot 1 med två röster nedlagda. Det vill säga samtliga partier röstade mot DV:s förslag, utom centerpartiet och en folktoppartist som la ner röst i slutvoteringen. (Mp var ej närvarande vid mötet, vilket innebär att DV fick röst- och förslagsrätt).

Är det då kört med att ta upp en realistiskt grundad dialog med Banverket om utökad kapacitet på stambanan fram till Lund från Malmöhället? Kanske inte. Centern kan nog gaska upp sej igen, och om man ska döma av yttranden över Dv:s förslag i den kortfattade diskussionen kanske i varje fall folktoppartiet till att börja med är berett till en förutsättningslös diskussion, möjligen också en del av moderaterna. Socialdemokraterna och vänsterpartiet, i varje fall i Tekniska nämnden, verkar dock i nuläget helt fastlåsta vid det yttre godsspåret som den högst prioriterade järnvägsinvesteringen i Skåne.

Ulf Nymark

Demokratisk Vänster i Tekniska nämnden